

PER A UNA EVOLUCIÓ POSITIVA DE L'ECOLOGISME

Els humans existim, som molts i estam organitzats com a civilització. Els que són pobres tenen una forta natalitat, i si unitariament el consum de recursos naturals es baix, col·lectivament, per número, no poden més que haver-ne de menester més i més. Conforme les societats són més desenvolupades, la presió demogràfica s'estabilitza, però el consum per persona s'incrementa, i com més va, més es consumeix.

Ecologisme i consum han de conviure

Per el fet de ser vius consumim recursos: espai, aigua, aliments, fusta, energia. Segons dades de la FAO, els pobres malviuen amb 0,2 ha agrícoles per persona, 10 l d'aigua al dia, 1 Tm de carbó equivalent en l'any; i els rics amb bastant més de 0,6 ha per persona (que es el mínim recomenat per a una dieta completa), fins a 120 l d'aigua al dia, i on fà més fret fins a l'equivalent a 5 tones de carbó en l'any. La mitja mundial al 1990 eren de 1,5 ha per habitant (inclou també pastures, ciutats, infraestructures i boscos en explotació), i les previsions per a l'any 2000 son de 1,3 ha. per persona. El que aquests recursos no es produeixin on els poguem veure no implica que a qualche banda del Món no estiguin per ventura fent desastres per a vender-nos els productes conseqüència.

Ecologisme i nacionalisme no tenen res a veure

Digueren a la Conferència de Roma de 1997 de l'Alimentació, que el Món produïa recursos per a tots, però que hi havia fam per a culpa de les mancances de la distribució. És una veritat a mitges, ja que això no més es compleix si es mantenen: la demografia, la misèria i les pràctiques de producció tradicionals amb el nivell de degradació que de vegades provoquen. Avui n'hi ha per a tots just si seguim aprofitant el medi natural sense sostenibilitat, demà ni així. Si tots els xinesos arribasen al nivell de vida dels Estats Units, les emissions de productes a l'atmosfera es multiplicaria per 3.

Ecologisme és optimització dels recursos

El desenvolupament d'una societat directament provoca una estabilització progressiva de la demografia i un increment del consum dels recursos naturals. A la Conferència de Río de Janeiro de 1992 per al Medi Ambient, la major part dels documents feien referència a lluitar primer contra la misèria mitjançant la cultura, la defensa dels drets humans i el desenvolupament científic, social i econòmic, no eran solucions a favor del conservacionisme o de la tradició, no va per aquí la cosa.

Ecologisme i desenvolupament social van plegats

La civilització és un fet, i és de suposar que no ens podem questionar la possibilitat de tornar a viure com els foners (entre altres coses perquè som molts més quantitat de persones i tots volem arribar a tenir cada pic una millor qualitat de vida). Així que l'Humanitat ha creat una situació ambiental artificial que no pot més que racionalitzar-se artificialment, o sigui, el plantejament emocional de conservació i tradició no és ecològic per molt que ens ho vulguin fer creure.

L'ecologisme no pot confiar en deixar fer a la Natura per arreglar-se, actua artificialment

El que és tradicional no té perquè ser natural. Les pràctiques tradicionals d'utilització dels recursos naturals produïen una degradació estable respecte a n'el nivell econòmic i de consum de la societat tradicional. Un retorn o manteniment del que és tradicional amb nivells demogràfics i de consum actuals, simplement no és possible sense un increment de la degradació. Abans, com ara, feien coses bé i altres malament, la vida d'una persona és molt inferior al temps que torben els processos degradatius i regeneratius, i un ecologisme que defensi el retorn, no pot recordar-se'n de més enfora del que l'hi contaven els padrins vells, quan feien ja segles que la degradació del Medi era un fet.

Ecologisme i tradició són independents

L'ecologia és una ciència molt més complexa que la suma de l'extensió de les matèries que interrelacionen. Per als anàlisis de les situacions s'ha de considerar climatologia, geologia, edafologia, geografia, orografia, química, física, biologia, sociologia, economia, història, i molts més aspectes. Com més s'estudia menys se n'és conscient del poc que s'en sap.

L'ecologisme ha de ser erudit i multidisciplinar

Fer anàlisis simplistes de situacions complexes és temerari i pot fer mal. Tothom opina d'ecologia i tothom té les seves solucions, l'ignorància es molt atrevida. No es sent parlar gaire d'opinions en medicina, en construcció de ponts, en astrofísica, o en semiòtica, perquè tothom es pensa saber d'ecologia?, per ventura és perquè ens envolta, però no ens afecta directament a les butxaques o a la salut, i dir com arreglar el Món es de franc. No hi han partits ni associacions que defineixin termes com el medicanisme, l'arquitecturime, el climatologisme,....

L'ecologisme no pot justificar la demagògia com a medi

Els grups ecologistes fan una impressionant tasca d'educació social, és admirable el compromís de les persones i la seva dedicació, però cal evolucionar també cap un ecologisme més racional en les anàlisis dels motius de les coses per a apuntar fi i així ser més constructius. La popularització de l'ecologisme fa que la gent dispari amb cartutxos de perdigons, o sigui fan mal per tot, però en fan poc, i endevinen o no. L'ecologisme il·lustrat hauria de poder apuntar a la arrel amb bala i fer mal allà on cal. Es molt bò que l'ecologisme popular estigui conseguint una mentalització de la gent, però s'ha d'anar més enfora.

L'ecologisme ha de ser més racional que emocional

Anem ara a la part constructiva: que cal fer?. Si hem creat una situació artificial que està degradant el Medi Natural, hem d'actuar artificialment per estabilitzar el consum de recursos naturals. Si l'ecologisme no és anar contra el consum, no és lligar-ho amb sentiments nacionals, no és tornar a la tradició, no és la demagògia, no és fer de la conservació la Flor Romania, sino que és coneixement erudit, desenvolupament social, globalització, sostenibilitat dels recursos naturals i del consum, tot al manco amb accions sobre el medi tan agressives com ho han estat durant segles els nostres abusos; com hem d'actuar?. Dons amb organització, planificació i ordenació de les disponibilitats de recursos naturals, del consum, i dels legítims distints interesos que les persones tenen per el Medi.

Ecologisme és organització

1- LLuitar contra la misèria, i així contra l'explosió demogràfica, i si cal directament contra les dues a l'hora, per a tal d'aconseguir estabilitzar el nivell absolut de consum de recursos.

L'ecologisme és un luxe de rics

2- Optimitzar el consum, estalviant, reciclant i reutilitzant, per aconseguir reduir el consum unitari d'aigua, espai, llenya, fusta, paper, fertilitzants, energia,...

L'ecologisme ha de tenir la tolerància per bandera

3- Definir i controlar on produir?. Ordenar els recursos disponibles: territori, aigua, productivitat, biodiversitat, energia,... de tal manera que s'optimitzi la producció. L'ordenació del territori pretén la dedicació de cada espai a la seva vocació natural, per damunt dels interesos. L'ordenació de l'aigua pretén l'aprofitament màxim del que és renovable. L'ordenació de la productivitat pretén la producció màxima sostenible de cada espai. L'ordenació de la biodiversitat pretén la conservació i promoció d'aquest patrimoni.

L'ecologisme vol optimitzar la producció, no reduir-la

4- Definir i controlar com produir?. Planificar les formes de extracció de recursos, perquè de la mateixa manera que l'Ordenació diu on, no diu com, i això també ajuda a optimitzar la producció. Igual s'han de planificar el territori, aigua, productivitat, biodiversitat,...

Ecologisme és sostenibilitat

5- Definir i controlar quan produir?. Organitzar l'oferta, la demanda i la distribució, ja que l'economia de mercat i la llibertat de consum han de tenir el límit de la conservació de la capacitat productora de recursos del Medi Natural. Igual s'ha de organitzar el territori, aigua, productivitat, biodiversitat,...

L'ecologisme és l'economia dels doblers naturals a llarg plaç

6- Globalitzar les anàlisis dels processos productius a tot el cicle, des de l'extracció dels recursos primaris, passant per la producció i els seus impactes, fins al consum i l'eliminació de residus, tan en el sentit estricte del balanç de cada passa que es segueix, com de on es fa en el Món. Aquí les fronteres no existeixen.

HEM DE DESENTERRAR L'IDEA DE QUE L'ECOLOGISME I EXPLOTACIÓ DEL MEDI AMBIENT SÓN CONTRARIS. COM MÉS PRESIONAM ARTIFICIALMENT AL MEDI, MÉS ARTIFICIALMENT HAUREM D'ACTUAR PER A MANTENIR UNA ESTABILITAT. SI A MÉS HEM DE RECUPERAR ELS MALS FETS, LES ACCIONS SOBRE EL MEDI CAL QUE SIGUIN AGRESIVES.

PRODUCCIÓ I CONSERVACIÓ SÓN TERMES UNIFICATS. SI NO VOS PAREIX BÉ, PODEM SERGUIR PRODUINT I NO CONSERVANT COM FA 24 SEGLES, Ò PODEM CONSERVAR I NO PRODUIR, O SIGUI TORNAR ENRRERA, I ELS QUE SOBRIN SUICIDAR-LOS (SI NO VOLEM CAP DE LES DUES COSES LA DEGRADACIÓ SERÀ ENCARA PITJOR, PERQUÉ SI NO S'ESTABILITZA AMB EL CONSUM QUE IMPOSA UNA QUALITAT ALTA DE VIDA, HO FARÀ AMB UN NIVELL ALT DE DEMOGRAFIA).

BÒ ÉS QUE ENS INSPIRI EL ROMANTICISME, PERÒ NO ENS CONVÉ QUE ENS ENTALI LA REALITAT. SÓN FAVES COMPTADES: SOM MASSA GENT, I ÉS MASSA TARD PER A SEGUIR AMB PLANTEJAMENTS SIMPLISTES ANTITOT. CAL FER EVOLUCIONAR L'ECOLOGISME CAP A UNA IL.LUSTRACIÓ, CAP A UNA **ACTITUT POSITIVA DE GESTIÓ SOSTENIBLE I GLOBAL DEL CICLE COMPLET DE LA PRODUCCIÓ I EL CONSUM.**

SI NO HO FEIM, MANTENGUENT POSICIONS SIMPLISTES, NEGATIVES I REACCIONÀRIES, CORREM EL RISC DE QUE SEGUEIXIN SENSE PENDRE-NOS MASSA SERIOSAMENT.

*L'ecologisme il.lustrat analitza i gestiona. L'ecologisme populista fa marketing.
Són complementaris.*

Bartolomé Pons Rullán
Doctor Enginyer Forestal